

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **A. M.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 9 lipca 2026 r.,

wniosku obrońcy o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania wniosku

o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN

Anny Dziergawki od udziału w sprawie sygn. akt III KK 38/26,

na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

postanowił

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego
od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od
rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od
udziału w sprawie sygn. akt III KK 38/26.**

UZASADNIENIE

Przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa z kasacji obrońcy skazanego A. M. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 31 marca 2025 r., sygn. akt II AKa 31/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt II K 133/19.

Sprawa ta, zarejestrowana pod sygnaturą III KK 38/26, została zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 30 stycznia 2026 r. przydzielona do referatu SSN Anny Dziergawki.

W dniu 4 lutego 2026 r. obrońca skazanego wniósł o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od udziału w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy.

Sprawa z wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki została przydzielona w dniu 18 lutego 2026 r. do referatu SSN Pawła Kołodziejskiego.

Pismem z dnia 19 lutego 2026 r. obrońca A. M. wniósł o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy, postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2026 r., sygn. akt 38/26, wyłączył SSN Pawła Kołodziejskiego od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od udziału w niniejszej sprawie.

Zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 16 kwietnia 2026 r. sprawa z wniosku obrońcy z dnia 4 lutego 2026 r. o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od rozpoznania sprawy III KK 38/26, została przydzielona do referatu SSN Igora Zgolińskiego.

Pismem z dnia 23 kwietnia 2026 r. obrońca skazanego wniósł o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu tego wniosku.

Sprawę z wniosku o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od rozpoznania sprawy III KK 38/26 przydzielono w dniu 5 maja 2026 r. do referatu SSN Pawła Kołodziejskiego.

W dniu 12 maja 2026 r. obrońca A. M. wystąpił z wnioskiem o wyłączenie na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 k.p.k. SSN Pawła Kołodziejskiego od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od udziału w rozpoznaniu sprawy III KK 38/26, z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do bezstronności i niezależności sądu z jego udziałem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie, gdyż zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego SN Pawła Kołodziejskiego od udziału w rozpoznaniu niniejszej sprawy z mocy prawa na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

W dyspozycji art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. mieszczą się bowiem przypadki obejmujące taką więź sędziego ze sprawą, że wynik danego postępowania będzie miał znaczenie nie tylko dla jego stron, ale także dla samego sędziego. Wyłączeniu na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. podlega zatem sędzia w sytuacji, w której miałby dokonać oceny stosunku prawnoprocesowego (którego podmiotem, obok stron, jest także sędzia rozpoznający sprawę), wywierającego zarazem wpływ na jego własne prawa i obowiązki. Ponieważ oceny ważności i skuteczności tego stosunku nie może dokonywać sędzia będący jego stroną albo będący w identycznej sytuacji ustrojowo-procesowej, podlega on wyłączeniu z mocy prawa na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2026 r., I KK 413/25).

Biorąc pod uwagę, że SSN Paweł Kołodziejski został wyznaczony do rozpoznania sprawy z wniosku o wyłączenie powołanego na urząd w procedurze z udziałem niespełniającej standardu konstytucyjnego Krajowej Rady Sądownictwa SSN Igora Zgolińskiego, oczywistym jest, że rozpoznanie tej sprawy w wyznaczonym składzie prowadziłoby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua* – gdyż analogiczna okoliczność, podnoszona we wniosku, związana z otrzymaniem nominacji sędziowskiej, dotyczy w równym stopniu sędziego SN Pawła Kołodziejskiego. Jego udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy nie tylko mógłby wywołać u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności i rzetelności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22), ale spowodowałby wydanie orzeczenia obciążonego wadą określoną w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., ponieważ sędzia ten podlega wyłączeniu od rozpoznania niniejszej sprawy z mocy prawa.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, jak jest to podnoszone we wniosku obrońcy, że już sam udział w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego w procedurze z udziałem wadliwie ukształtowanej KRS pierwszej i drugiej kadencji, tj. w składzie nie gwarantującym politycznej niezależności tego organu, prowadzi do nienależytej obsady sądu w postępowaniu kasacyjnym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Krajowa Rada Sądownictwa wówczas nie reprezentowała bowiem należycie środowiska sędziowskiego, a

zatem nie była organem, o którym mowa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Wada nominacyjna, wynikająca z udziału w procesie powołania na urząd sędziego wadliwie ukształtowanej KRS, mająca charakter względny w przypadku sędziów sądów powszechnych, odgrywa szczególne znaczenie w przypadku sędziów Sądu Najwyższego – do których grona przystąpił, dzięki tej procedurze, sędzia Paweł Kołodziejski. Wynika to z wyjątkowego statusu sędziów Sądu Najwyższego i kluczowych kompetencji tego Sądu, mającego gwarantować niezakłócone, prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego oraz obiektywny standard niezależności, niezawisłości i bezstronności orzekania (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). W konsekwencji, udział w wydaniu orzeczenia sędziego Sądu Najwyższego, powołanego na urząd w procedurze z wadliwie ukształtowaną KRS, stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., gdyż prowadzi do nienależytej obsady sądu.

Uwzględniając powyższe, należało wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od rozpoznania wniosku z dnia 4 lutego 2026 r. o wyłączenie sędzi SN Anny Dziergawki od udziału w sprawie o sygn. akt III KK 38/26.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]